

"מי שישכן את העובדים והציבור יטופל בחומרה"

סנ"צ ליאת קילנר, מפקדת מפלג פלס לחקירת תאונות עבודה בענף הבנייה ביחידה הארצית לחקירות כלכליות בלהב 433, מספרת על חקירות בשטח, מלחמה בזיוף הכשרות ובניית מאגר מומחים • ראיון סיום תפקיד

מאת המוסד לבטיחות ולגיהות

- אני מניחה שהחלטתם להקים את המפלג נבעה מריבוי התאונות.

"הקמת פלס היא יוזמה דו-ראשית. היא לא נטו משטרית - יושבים בה שלושה מפקחים ממינהל הבטיחות, שהם שותפים מלאים לחקירות. מדובר במפלג קטן, והיה ברור שלא נוכל לתת מענה לכל תאונות העבודה בארץ, אלא רק חקירות מורכבות, שכוללות ריבוי מעגלי אחריות, קריסה של מבנים וכו', דברים שמחייבים מענה של יחידה ארצית. במקביל, יש תקן של קצין מטה שנועד לתת מענה ליחידות האחרות מלבדנו, שמטפלות גם הן בתאונות העבודה."

- אילו חקירות בולטות היו בקדנציה שלך?

"בראש וראשונה אסון מירון. הוא אמנם לא תאונת עבודה, אבל בגלל המומחיות של פלס בתיקי רשלנות, נרתמנו למשימה ונתנו מענה לאירוע החריג הזה. מקרה נוסף היה בתאונת העבודה ברחוב דה וינצ'י בתל אביב, שבה היה מדובר בפיגוע תורן שבור. היחידה עוסקת בזיהוי מחוללי פשיעה בתחום הבטיחות - תופעות מסוכנות, שמשיפעות באופן רוחבי על הבטיחות באתרי בנייה, ולאותן תופעות, מענה שתורם לפעילות בתחום המניעתי. בנוסף, תיעוד מזויף, אנשים ללא הכשרת עורנים שעולים עליהם אחרי שראו סרטון ביוטיוב, והכשרות בכזב ובמרמה של בעלי

העלייה במספר תאונות העבודה בענף הבנייה רשמה שיא בחודשים האחרונים, עם יותר מעשרה הרוגים בחודשיים הראשונים של השנה. בכנס החירום, שיזם המוסד לבטיחות ולגיהות בשיתוף מינהל הבטיחות ובכירים בענף, בלטה אחת הדוברות - סנ"צ ליאת קילנר, שעומדת בראש מפלג פלס (פועלים ללא סיכון), שאחראי על חקירת תאונות עבודה ביחידה הארצית לחקירות כלכליות בלהב 433. אחרי שנתיים, היא מסיימת בקרוב את תפקידה ועוברת למשרד המשפטים. דיברנו איתה על האתגרים שבתפקיד, על הרפורמה החקיקתית הנדרשת ועל פעולות שעשתה היחידה בפיקודה במטרה להילחם בתופעה.

- ספרי על העבודה בתפקיד הזה, החדש יחסית.

"לפניי הייתה ממלאת מקום, אבל אני הראשונה בתפקיד קבוע. מטבע הדברים, היחידה הזו קיבלה אפס ימי חסד וממש סמוך להקמתה הפכה לאופרטיבית. ניהלנו תיקי חקירה, במקביל לאיוש התקנים ולסגירת המנהלות הלוגיסטיות. בסמוך להקמת היחידה היו כמה תאונות עבודה ונדרשנו לתת מענה מידי. בתפקיד הזה אין רגע דל. מאירוע לאירוע, ומתאונה לתאונה, תוך כדי שאנחנו מטייבים את הפעילות ולומדים מהשותפים במגזר הפרטי והציבורי."

**תנ"צ ליאת קילנר:
"כמות תאונות העבודה
והעובדה שבמדינה
שאמורה להיות מתקדמת
ומתוקנת, המספרים שלה
הם כאלה - זה לא
מתקבל על הדעת"**

"למדנו להסיק מסקנות מכל תיק - דברים שאם היו נעשים ברמת הרגולטור, זה לא היה קורה"

צילום: באדיבות משטרת ישראל

סנ"צ ליאת קילנר

"בתפקיד הזה אין רגע דל. מאירוע לאירוע, ומתאונה לתאונה, תוך שאנחנו מטייבים את הפעילות ולומדים מהשותפים במגזר הפרטי והציבורי"

תאונות. יש לתמרץ שימוש בטכנולוגיה, שיטייב פעילות באתרים וגם יוכל לתמרץ תקשורת בין הרגולטורים.

"מעט מדי ולא מספיק"

בחודשים הקרובים תתקיים ישיבת התנעה ראשונה בהשתתפות כל הגורמים. האחריות שלנו היא אחרי שהתאונה מתרחשת, וזה מעט מדי ולא מספיק, כך שהיה צורך לרתום את כל השותפים שלנו, ובראשם המוסד לבטיחות ולגיהות, מינהל הבטיחות, המפקח על הביטוח, התאחדות בוני הארץ, מטה הבטיחות, ביטוח לאומי, רשם הקבלנים, מרכז השלטון המקומי, המשרד לביטחון פנים, הסתדרות עובדי הבניין ועוד שורה של גופים".

תפקידים בתחום הבטיחות. הייתה מכללה בצפון הארץ, שהכשירה במרמה מאות, אם לא אלפי, מנהלי בטיחות. פעלנו לצד אגף ההכשרה במשרד הכלכלה והתעשייה, והתיק עבר להמשך טיפול משפטי. ורישיון המכללה הותלה בשלב הזה".

- מה התובנה המרכזית אחרי שנתיים בתפקיד?

"למדנו שזה לא מספיק. למדנו להסיק מסקנות מכל תיק - דברים שאם היו נעשים ברמת הרגולטור, זה לא היה קורה. התחלנו לזקק את התובנות האלה ויזמנו שולחנות עגולים לשיתוף כל הגורמים הרלוונטיים, משרדי ממשלה, גורמים אזרחיים ועוד - אחת התובנות המרכזיות קשורה בשימוש בטכנולוגיה כשובר שוויון, שיוכל להביא לשינוי המיוחל במניעת

המשך בעמוד הבא <<

צילום: באדיבות משטרת ישראל

אנשי מפלג פלס בסיוור באתר בנייה

◀ המשך מעמוד קודם

- תארי ליום אופייני שמתחיל בדיווח על תאונת עבודה.

"תחילה, היחידה צריכה להחליט אם זה תיק של פלס או לא. סמוך לאירוע, מגיעים לזירה, חוברים לגורמי היחידה הטריטוריאלית ומתחילים לחקור. אנחנו צריכים להבין בשלב הראשון את מעגלי האחריות, ולשם כך אוספים ראיות. מנהלים פרשיות חקירה - איסוף מודיעין, הפעלת כלים מודיעיניים וכו'. בנוסף, מקדמים את הצירים שאינם עבודת משטרה קלאסית. הזירה היא לא משטרתית קלאסית. אנחנו פועלים במקביל גם בזירת ההסברה והמניעה, לוקחים ריבוי גורמים, שלכל אחד יש חלק קטן במאבק, ומשתמשים בכלי שאנחנו מאוד מאמינים בו."

- איך היית מגדירה את המצב היום?

"כמות תאונות העבודה, והעובדה שבמדינה שאמורה להיות מתקדמת ומתוקנת המספרים שלנו הם כאלה - זה לא מתקבל על הדעת. חייבים לשנות את המצב. ערכנו מחקר באמצעות המשרד לביטחון פנים וניסינו להבין למה המצב במדינות אחרות שונה. גילינו שנושא הטכנולוגיה עלה בצורה בולטת. הבנו שזה לא יכול להיות חד-צדדי, המשטרה חוקרת ויש שינוי. רק חבירה של מכלול הגורמים תוביל לשינוי. מנגד, משטרה במדינות של מיעוט תאונות עבודה - מאוד לא דומיננטית. מי שדומיננטי זה הרגולטורים. החקיקה בארץ מאוד

מיושנת, ומלכתחילה מי שנושא באחריות הם גורמים מועטים."
- מה הפעילות המרכזית שאת גאה בה?

"זמנו מהלך חשוב, שסייע בטיפול בתאונות עבודה - הקמת מאגר מומחים. בזמנו, אחד החסמים המשמעותיים לחקירת תאונות עבודה היה שבכל תיק היה צורך במכרזים מסורבלים לאיתור מומחים מקצועיים - מודדים, מומחים בתחום הקונסטרוקציה וכו'. היום יש מאגר מומחים, שבזכותו, ברגע שקורית תאונת עבודה יש לי מאגר זמין של מומחים, שמגיעים ביחד איתנו לזירה."

- מה לגבי ענישה ואכיפה?

"בתיקים של הכשרות מזויפות לעבודה על עגורנים בית המשפט, בזכות תביעות להב 433, השתכנע במסוכנות ויצר תקדים, והם טופלו כתיקי מעצר עד תום ההליכים.

"המוס"ל הוא

שותף מאוד משמעותי שלנו. הגורמים המקצועיים שלו היו מהראשונים שהצטרפו אלינו, ולמדנו מהעשייה שלהם בתחום הבטיחות את המשמעות של החלק שלהם בהתנעת תהליכים. הם שותפים טבעיים לכל תיק, תובנה ויישום של תובנה"

מדובר במהלך הרתעתי רציני. מי שמכיר את התחום הבין שזה שינוי כללי המשחק. פגיעה בבטיחות עובדים והציבור בכלל היא כבדת משקל ודורשת עונשים כבדים, גם מבחינת קנסות משמעותיים או עונשי מאסר. מי שישכן את העובדים והציבור יענש בחומרה."

- איך התנהלה העבודה עם המוסד לבטיחות ולגיהות?

"המוס"ל הוא שותף מאוד משמעותי שלנו. הגורמים המקצועיים שלו היו מהראשונים שהצטרפו אלינו, ולמדנו מהעשייה שלהם בתחום הבטיחות את משמעות החלק שלהם בהתנעת תהליכים. הם שותפים טבעיים לכל תיק, תובנה ויישום של תובנה. יש לי קשר ישיר עם ד"ר מיקי וינקלר, מנכ"ל המוס"ל - קשר דו-צדדי, טיפול בתיקים וממשק יעיל ואפקטיבי. אנחנו מדברים באותה שפה והמטרה שלנו היא זהה."

- איך היית מסכמת את הקדנציה שלך?

"אני מאוד גאה במפלג הקטן הזה, שהוא בגודל של מחלק אבל עם אחריות של יחידה ארצית. זו זכות לקחת חלק בתהליכים שמיועדים להביא להצלחת חיים".